

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 104
2595 AN Den Haag
Postbus 84011
2508 AA Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

notitie

FORUM STANDAARDISATIE

Agendapunt:	05 Open standaarden		
Bijlagen:	FS30-02-05D2 Enquête-resultaten		
Aan:	Forum Standaardisatie		
Van:	Stuurgroep open standaarden		
Datum:	27 januari 2011	Versie	0.9
Betreft:	Resultaten enquête indieners, experts en begeleiders		

Doel

U wordt gevraagd kennis te nemen van de resultaten van de enquête die in september/oktober 2010 is gehouden onder indieners, experts en begeleiders van de toetsingsprocedure van 9 behandelde standaarden.

In de enquête is gevraagd naar het functioneren van de expertgroep, de toetsingsprocedure en de 'pas toe of leg uit'-lijst. De meeste respondenten zijn positief. Wel komt een aantal aandachtspunten naar voren.

Met de resultaten van de enquête wordt rekening gehouden in de uitvoering van de lopende toetsingsprocedures. Daarnaast zijn de resultaten gebruikt in het traject om de toetsingsprocedure en criteria aan te scherpen. Enkele concrete maatregelen zijn:

- Geïnteresseerde experts hebben nu de mogelijkheid zichzelf via de website van het Forum aan te melden voor deelname aan een experttoets. Hiervoor wordt voor iedere standaard waarvoor een expertgroep-toetsing wordt opgezet een oproep geplaatst op de website van het Forum.
- Expertgroepleden worden voortaan nog uitvoeriger geïnformeerd over de verschillende stappen in de toetsingprocedure. De nieuwe procedurebeschrijving bevat een heldere uiteenzetting van het doel en resultaat van iedere stap in de procedure.
- De nieuwe set toetsingscriteria bevat specifieke vragen die inzicht geven in de samenhang van standaarden op de lijst en er is meer aandacht voor de verschillende versies van de standaarden.
- Over "verplicht gebruik i.p.v. aanschaf" heeft het Forum onlangs een advies uitgebracht dat is aangenomen door het College.

Daarnaast zijn er punten die (nog) niet zijn opgepakt:

- De doorlooptijd kan moeilijk worden versneld. Daarvoor bestaat een afhankelijkheid van de vergaderfrequentie van Forum en College.
- "Toezicht op naleving van 'pas toe of leg uit'" komt prominent als aandachtspunt naar voren.

Datum

27 januari 2011

Toelichting

Algemeen

- In september/oktober 2010 heeft het Bureau een enquête uitgezet onder de indieners, experts en begeleiders van 9 standaarden (Aquo-standaarden, E-portfolio NL, Geo-standaarden, OSB (Digikoppeling), PDF 1.7, SAML, SETU, WSRP, XBRL).
- Er zijn 53 respondenten. Het responsepercentage is ongeveer 40%. Niet iedereen heeft de volledige enquête ingevuld.
- Per standaard hebben tenminste 4 betrokkenen de enquête ingevuld.

Belangrijkste conclusies

- Een grote meerderheid van de respondenten is positief over het functioneren van de expertgroepen en de toetsingsprocedure.
- De groep die betrokken was bij de OSB-standaard (nu: Digikoppeling) is aanzienlijk negatiever in het beantwoorden van de vragen dan de overige betrokkenen.
- Het gemiddelde cijfer voor het functioneren van de expertgroepen is 7,06. De score is 7,40 zonder de betrokkenen bij OSB.
- Het gemiddelde cijfer voor het functioneren van de toetsingsprocedure is 6,67. De score is 6,93 zonder de betrokkenen bij OSB.
- Met name de volgende punten zijn voor verbetering vatbaar:
 - wijze waarop expertgroepen samen worden gesteld
 - de doorlooptijd van de toetsingsprocedure.
 - de communicatie tijdens de toetsingsprocedure.
- De grootste groep respondenten ziet de "pas toe of leg uit"-lijst als "goed" middel voor de bevordering van de interoperabiliteit. Een groot aantal respondenten merkt hierbij op dat het opstellen van een lijst slechts één van een scala aan benodigde maatregelen is.
- De score voor leveranciersafhankelijkheid is lager; daar geven de meeste respondenten terug dat het middel "voldoende" bijdraagt.
- Meer dan de helft van de respondenten ziet graag "Toezicht op naleving van 'pas toe of leg uit'" (55,3%). Daarnaast scoren "Meer aandacht voor onderlinge samenhang van open standaarden op de lijst" (42,6%), "Meer aandacht voor versies van open standaarden" (31,9%) en "Verplicht gebruik i.p.v. verplichte aanschaf" (27,7%) relatief hoog.

Gemiddelde scores per standaard

Standaard	Gemiddeld cijfer expertgroep	Gemiddeld cijfer toetsingsprocedure
Aquo-standaard	7,67	7,17
E-portfolio NL	7,33	6,83
Geo-standaarden	7,20	7,20
OSB (nu: Digikoppeling)	5,13	5,38
PDF1.7	7,14	7,14
SAML	7,60	7,00
SETU	7,71	7,57
WSRP	6,50	6,25
XBRL	6,50	6,25

Datum

27 januari 2011

Aantal opvallende citatenOver expertgroepen

" Er moet meer waarde gehecht worden aan de expertgroepen. Misschien goed om alvast 2 forum leden in de expert groep aan te laten schuiven....Zij zouden dan het expert advies kunnen verdedigen in het forum."

"de bewuste selectie van voor- en tegenstanders is goed, maar leidt logischerwijs vaak tot een lastige discussie. de voorzittersrol is dan extra lastig omdat deze inhoudelijk moet zijn ingevoerd, maar ook onafhankelijk moet zijn, dwz niet in een van beide kampen te plaatsen. Daarmee wordt dit echt een witte raaf..."

"proces van samenstelling [van stuurgroep] zodanig inrichten dat belanghebbenden hierin een rol kunnen spelen"

"Samenstelling en werving van de projectleden was onduidelijk"

Over toetsingsprocedure

"Zo blijft onderbelicht welke andere standaarden er zijn op het werkingsgebied (of een gedeeltelijk overlappend werkingsgebied) die als alternatief bekeken moeten worden."

" Toetsingscriteria kunnen scherper."

" De toetsingscriteria waren niet altijd eenduidig, wat tijdens de discussie tot misverstanden aanleiding gaf."

"De inkadering van de toetsingsprocedure is niet goed. Op de lijst zouden zaken moeten staan die de interoperabiliteit, d.w.z. effectieve en efficiënte samenwerking verbeteren. Dat vereist profielen van standaarden en vaak inzet van bepaalde voorzieningen. Dat wordt nu niet tot de scope van de lijst gerekend, en daardoor is het resultaat niet bruikbaar."

" Aandacht voor de noodzaak van aanvullende afspraken in het gebruik van de standaard (profiel) om interoperabel toegepast te kunnen worden ontbreekt. "

Datum

27 januari 2011

Over lijst

" De huidige lijst is een prima middel, maar een eerste stap in de volwassenwording van e-overheidsinteroperabiliteit. Uiteindelijk hoort het een onderdeel te worden van een volwassen IT-governance op e-overheidsschaal."

" Focus zou meer moeten liggen op bredere governance van ICT binnen de overheid. Instrument pas toe of leg uit zou beter ingezet kunnen worden door focus op onderwerpen of sectoren."

" Misschien is meer dwang in toepassing wel nodig om de omslag daadwerkelijk te laten plaatsvinden. Ik heb daar anderzijds ook zo mijn twijfels over. Wanneer men onder dwang OS/OSS moet gaan toepassen zou de uitvoering daaronder kunnen lijden. Wanneer men daarentegen uit zachte dwang/vrije wil opereert is de kans op succes wellicht groter. Een moeilijke kwestie..."

" Open standaarden wegen nog te licht bij overwegingen. Daarbij is implementatie ervan meestal wel meer werk, daar zitten projecten niet op te wachten. Het korte termijn belang van projecten prevaleert dan nog wel eens te makkelijk boven het lange termijn belang van interoperabiliteit. Als impl. van open standaarden wisselgeld is, dan weet ik wel wie dat naar zich toe trekt. Dus meer druk op het toepassen van .."

" [...] Verplicht gebruik is daar een belangrijk hulpmiddel bij (maar werkt alleen bij toezicht en wettelijke grondslag)."

" Maak een lijst met verplichte en een met aanbevolen standaarden/profielen/voorzieningen."

" Ik mis een tweede lijst met "aanbevolen standaarden". De 'alles of niets' situatie maakt dat sommige standaarden het helaas niet halen en veel erger er standaarden verplicht worden die nog niet 'volwassen' zijn. Hierdoor wordt het draagvlak van de 'pas-toe-of-leg-uit' uitgehold en brokkelt de autoriteit van het College af."